

KORISTI U ODNOSU NA RIZIKE

- Ultrazvuk je široko dostupan, jednostavan za korištenje i jeftiniji je od drugih metoda snimanja.
- Kod ultrazvučnog snimanja nema ionizirajućeg zračenja.
- Ultrazvučno snimanje daje jasnu sliku mekih tkiva koja se dobro ne vide na rendgenskim snimkama.
- Ultrazvuk se najčešće koristi za praćenje trudnica i nerođene djece.
- Ultrazvuk koristi tehniku žive slike, zbog čega je to dobar instrument za vođenje najmanje invazivnih zahvata poput biopsija iglom i aspiracija iglom.

RIZICI

Standardni dijagnostički ultrazvuk nema poznatih štetnih utjecaja na ljude.

OGRANIČENJA ULTRAZVUKA

Ultrazvuk ometaju zrak i plinovi pa zbog toga ultrazvuk nije idealna tehnika snimanja crijeva ili organa koje crijeva zaklanjaju. U većini takvih slučajeva odabire se metoda pretraga barijem, CT snimanje i MRI.

Krupnije je pacijente teže snimati ultrazvukom zbog toga što tkivo raspršuje (slabi) zvučne valove dok prolaze dublje u tijelu.

Ultrazvuk teško prodire u kosti pa stoga prikazuje samo vanjsku površinu koštanih struktura, ali ne i ono što se nalazi u njima. Za prikazivanje unutarnje strukture kostiju ili određenih zglobova, obično se koriste druge tehnike snimanja poput MRI-ja.

JU Opća bolnica
„Prim.dr. Abdulah Nakaš“
Kranjčevićeva 12
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Telefonska centrala
+387 33 285-100

Fax
+387 33 285-370

Web adresa
www.obs.ba

e-mail
info@obs.ba

Odjeljenje za radiologiju

ULTRAZVUK ABDOMENA Informacije za pacijente

Pripremili

Dr. Dino Kovačević
Prim.dr. Klimenta Zanfirić

Obrada

Odjeljenje za bibliotečku, informacionu
i edukacionu djelatnost

„**Sonografija**“ ili **ultrazvučni pregled** je neinvazivna medicinska pretraga i predstavlja pregled dijela tijela zvučnim valovima visoke frekvencije da bi se dobile slike unutrašnjosti tijela. S obzirom na to da se snimanje ultrazvukom događa u stvarnom vremenu (tzv. tehnika žive slike), slike mogu pokazati strukturu i kretanje unutarnjih organa u tijelu, kao i protok krvi kroz žile.

Doppler ultrazvučni pregled je posebna ultrazvučna tehnika koja omogućava prikaz protoka krvi u krvnoj žili, uključujući velike arterije u tijelu i vene u abdomenu, rukama, nogama i vratu, kao i protok krvi unutar nekih organa.

KADA SE PRIMJENJUJE ULTRAZVUČNI PREGLED?

Ultrazvuk se koristi pri pregledu unutarnjih organa u tijelu :

- jetre
- žučne kese i žučnih puteva
- srca i krvnih žila, uključujući abdominalnu aortu i njezine glavne ogranke
- slezene
- gušterače
- bubrega
- mokraćnog mjehura
- uterusa, jajnika i fetusa kod trudnica
- očiju
- štitnjače i paratiroidne žlijezde
- testisa
- prostate

Ultrazvučni pregled je potreban kod nekih simptoma kao što su bol, otjecanje i upala, ali se koristi i kod kontrole invazivnih metoda kao što su biopsije iglom.

Takođe je važna metoda kod pregleda dojki i vođenja biopsije raka dojke, ali i kod

dijagnosticiranja različitih stanja srca.

Doppler ultrazvučnom metodom liječnik može pratiti blokade protoka krvi (ugrušci), sužavanje krvnih žila (što može uzrokovati plak na unutarnjim zidovima krvnih sudova), te tumore i urođene malformacije.

PRIPREMA ZA ULTRAZVUČNI PREGLED

Prije ultrazvučnog pregleda poželjno bi bilo obući udobnu, široku odjeću i biti bez nakita u području pregleda.

Ostale pripreme ovise o vrsti pregleda kojem se podvrgavate. U slučaju ultrazvučnog pregleda abdomena liječnik vas mora uputiti da ništa ne jedete i ne pijete 8 do 12 sati prije pregleda. Kod ultrazvučnog snimanja urotrakta možda ćete trebati popiti do šest čaša vode dva sata prije pregleda i ne urinirati tako da mjehur bude pun kada započne snimanje.

KAKO SE OBAVLJA ULTRAZVUČNI PREGLED?

Prije nego pacijent legne na krevet koji služi za ultrazvučni pregled, mora skinuti odjeću sa dijela tijela koji je potrebno pregledati.

Za pregled ultrazvukom koristi se i vodenasti gel. On se nanosi na područje tijela koje se pregleda kako bi se olakšao kontakt sonde s tijelom i izbjegli mjehurići zraka između sonde i kože. Radiolog zatim čvrsto pritišće sondu na kožu na raznim mjestima, prelazeći preko željenih područja ili naginjući zvučnu zraku iz udaljenog mjesta radi boljeg uvida u područje pretrage. Pritisak sonde na područje pregleda obično ne izaziva osjećaj nelagode.

Ista sonda koristi se i u Doppler sonografiji. Prilikom pretrage Doppler ultrazvukom možete čak čuti pulsirajuće zvukove promjenjive visine

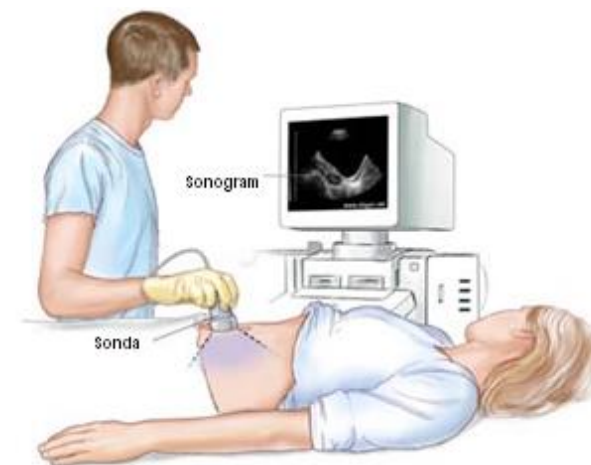
dok se prati i mjeri protok krvi.

Po završetku snimanja, gel se briše s kože. Nakon pregleda, pacijent se oblači i obično treba pričekati dok se ne obavi pregled nastalih ultrazvučnih snimki. Radiolog ponekad može i pregledati ultrazvučne slike s pomoću tehnike žive slike pa se pacijent može odmah otpustiti.

Pregled ultrazvukom traje od 15 minuta do sat vremena.

Većina pregleda je bezbolna, brza i jednostavna.

Nakon ultrazvučnog pregleda, odmah se možete vratiti svojim uobičajenim aktivnostima.

Slika 1. Ultrazvučni pregled

TUMAČENJE NALAZA

Radiolog, liječnik specijaliziran za nadzor i tumačenje radioloških pregleda, analizirat će slike i poslati nalaz Vašem liječniku opće prakse ili liječniku koji Vas je uputio na pregled, a koji će Vam reći kakvi su nalazi. U nekim slučajevima radiolog može nakon pregleda razgovarati s Vama o nalazima.